

Polgári jog 5.

Tantárgy neve: Polgári jog 5.	Tantárgy Neptun kódja: nappali: AJPJT290N6 levelező: AJPJT272L6 Tárgyfelelős intézet: Civilisztikai Tudományok Intézete Polgári Jogi Intézeti Tanszék Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Heinerné Dr. Barzó Tímea egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Gondosné Dr. Pusztahelyi Réka adjunktus, Dr. Juhász Ágnes adjunktus, dr. Kriston Edit tudományos segédmunkatárs	
Javasolt félév: 6. félév (tavaszi)	Előfeltétel: Polgári jog 3. (AJPJT279N5, AJPJT279L5)
Óraszám: nappali: 2 óra/hét levelező: 8 óra/félév	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali/levelező
Tantárgy feladata és célja: A Polgári jog V. tantárgy a családi jognak, mint a polgári jog viszonylagosan önállósult részterületének a feldolgozását tűzi ki feladatául. A képzés egyaránt hangsúlyt fektet az elméleti alapozásra, valamint a bírói gyakorlatot is felölelő tételes joganyag átadására. A családi jogi ismeretek elsajátítása polgári jogi alapképzettséget feltételez. Az elsajátítandó tananyag kiterjed különösen a házassági vagyoni jog, az apasági vélelmek, az örökbefogadás, a tartási kötelezettség, a szülői felügyelet és a gyámság szabályaira.	
Fejlesztendő kompetenciák: tudás: T2, T3, T5, T6, T11, T12, T13, T15 képesség: K2, K4, K5, K7, K8, K10, K15, K19, K20, K23, K24, K25, K28, K30, K31 attitűd: A2, A3, A5, A7, A13, A15, A17, A18, A20 autonómia és felelősség: F3, F4, F5	
Tantárgy tematikus leírása: <ol style="list-style-type: none"> 1. A családjog helye a magánjog rendszerében. A családjog alapelvei. A jegyesség. A házasság fogalma, a házasságkötést megelőző eljárás. 2. A házassági akadályok. A házasság megkötésének alaki kellékei. A házasság érvénytelensége. A házasság megszűnésének esetei és joghatásai. A házasság felbontása. 3. A házastársak személyi viszonyai, jogai és kötelességei. A házastársak névviselési szabályai. A volt házastárs tartása, mint a rokontartása egyik esete. 4. A házastársak vagyoni viszonyai. A házastársi vagyontársaság. A házastársak közös vagyona, különvagyona, annak terhei és tartozásai. 5. A vagyontársasághoz tartozó vagyontárgyak használata és kezelése, a költségek és kiadások viselése általában. Az üzleti vagyon használatára és kezelésére vonatkozó speciális rendelkezések. A közös vagyonnal való rendelkezés. 6. A házastársi vagyontársaság megszűnése és megszüntetése. A házastársi közös vagyon megosztása A házassági vagyoni jogi szerződés A házassági vagyoni jogi szerződésben választható vagyoni jogi rendszerek főbb jellemzői. 	

7. A házastársi közös lakás fogalma, az azzal való rendelkezés korlátai. A lakáshasználati szerződés. A lakáshasználat rendezése. A lakáshasználati jog ellenértékének megfizetése. A többlethasználati díj.
8. A bejegyzett élettársi kapcsolat. Az élettársi jogviszony fogalma, az élettársak vagyoni viszonyai, az élettársi jogviszony családjogi hatásai. Az élettársi tartás, az élettársak lakáshasználatának rendezése.
9. A rokon kapcsolat alapjai. Az apai jogállást keletkeztető tények. Az apaság vélelmének megtámadása. Az apaság vélelmének megdöntése nem peres eljárásban. Az anyai jogállás.
10. Az örökbefogadás célja és feltételei az örökbefogadó és az örökbefogadott oldalán. A nyílt és a titkos örökbefogadás elhatárolása. Az örökbefogadási eljárás. Az örökbefogadás joghatásai. Az örökbefogadás hatálytalanná válása és felbontása.
11. A szülői felügyelet általános szabályai. A szülői felügyelet gyakorlásának elvei. A gyermek vagyonának kezelése, jövedelmének felhasználása, a vagyonkezelés korlátozása. A gyermek törvényes képviselése, a törvényes képviselő korlátai.
12. A szülői felügyelet gyakorlása. A gyermek elhelyezése harmadik személynél. A gyermekétől különélő szülő jogai és kötelezettségei. A szülői felügyelet megszűnése és megszüntetése, esetleges visszaállítása. A szülői felügyeleti jog szünetelése.
13. A kapcsolattartás rendezése, módja és helye. A kapcsolattartási jog korlátozása, esetleges megvonása. A rokonsági elvi alapja, feltételei. A tartási kötelezettség és a tartásra való jogosultság sorrendje. A tartás mértéke és módja, annak későbbi megváltoztatása. A kiskorú és a nagykorú gyermek tartására vonatkozó különös rendelkezések.
14. A gyámrendelés feltételei és a gyámság fajtái. A gyámság viselésének általános feltételei. A gyámság tartalma, a gyám jogai és kötelezései. A gyám ellenőrzése, felelőssége. A gyámság, illetve a gyámi tisztség megszűnése.

Félévközi számonkérés módja és értékelése, kollokvium teljesítésének módja:

Az előadásokon a részvétel a tananyag maradéktalan elsajátítása érdekében kötelező. Az aláírás megszerzésének feltétele az előadásokon való jelenlét, melyet a tanszék rendszeresen ellenőriz. Amennyiben legalább 2 alkalommal nem volt jelen az előadásokon, akkor az aláírás pótlására a teljes félévi tananyagból a szorgalmi időszak utolsó hetében beszámoló útján van lehetőség. Sikertelen (60%-ot el nem érő) vagy elmulasztott beszámoló az aláírás megtagadását vonja maga után.

A tantárgy számonkérésének módja: szóbeli vizsga. A vizsgáztatást a tanszék oktatói végzik. A hallgatók két tételt húznak. A vizsgáztatás a tételeken kívüli anyagra is kiterjed.

Kötelező irodalom:

1. Barzó Tímea: A magyar család jogi rendje. Patrocínium Kiadó, Budapest 2017. kijelölt részei
2. Katharina Boele-Woelki: European Family law, Intersentia, 2010.

Ajánlott irodalom:

1. Kriston – Pusztahelyi – Sági: Polgári jogi alapok. VII. Fejezete: Családjog. Novotni Kiadó, Miskolc 2014.
2. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. tükrös szerkezetben. Novotni Kiadó, Miskolc, 2014.
3. Andrea Büchler, Helen Keller: Family forms and parenthood. Intersentia 2016.
4. Barzó Tímea: A gyermek érdekében védelmet erősítő családjogi alapelvek érvényesülésében felmerülő ellentmondások, OPUSCULA CIVILIA 2: 2017., 2-15.

5. Kriston Edit: A házassági vagyoni szerződések általános szabályai a német és magyar jogban, In: Sági Edit(szerk.): Jogalkotás és jogalkalmazás a XXI. század Európájában, Doktoranduszok Országos Szövetsége, 2017., 63-77. Vékás Lajos: Haftung aus Verschulden beim Vertragsabschluss im ungarischen Privatrecht In: Rudolf Welsch (szerk.): Haftung aus Verschulden beim Vertragsabschluss in Zentral- und Osteuropa. 273 p. Wien: MANZ Verlag, 2012. pp. 221-229.